

Výročná správa 2007

Občianske združenie

Liga za ľudské práva

Milí priatelia,

Dostáva sa Vám do rúk Výročná správa občianskeho združenia Liga za ľudské práva za rok 2007.

Aj tento rok znamenal pre našu organizáciu výzvu, s ktorou sa musela popasovať. Udržať a rozvíjať organizáciu zaoberajúcu sa poskytovaním právneho poradenstva cudzincom na Slovensku vôbec nie je ľahké, navyše keď sa do slovenskej legislatívy zapracovávajú medzinárodné záväzky. No aj vďaka nášmu úsiliu a profesionalite sa nám darí upevňovať si svoje postavenie na poli neziskových organizácií pôsobiach na Slovensku.

Aj v uplynulom roku sa môžeme pochváliť bezproblémovým implementovaním projektov, ktoré boli financované Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, ako správcu financií poskytovaných Európskym fondom pre utečencov a zdrojov Štátneho rozpočtu a Národným úradom UNHCR v Slovenskej republike.

Implementácia týchto projektov potvrdila, že Liga za ľudské práva má ambíciu stať sa vedúcou organizáciou poskytujúcou právne poradenstvo cudzincom a žiadateľom o azyl na území Slovenskej republiky.

V napĺňaní tejto vízie chceme pokračovať aj v nasledujúcich obdobiach a veríme, že z vízie sa stane cieľ, ktorý sa nám podarí čoskoro dosiahnuť.

Lucia Demeterová
predsedníčka združenia

O organizácii

Liga za ľudské práva o.z. (The Human Rights League NGO) je mimovládna nezisková organizácia, ktorá vznikla v roku 2005. Bola zaregistrovaná na Ministerstve vnútra SR pod č. spisu: VVS/1-9000/90-25879 v registri občianskych združení. Zakladateľmi sú JUDr. Bohumír Bláha, Mgr. Martin Škamla a Mgr. Mária Rožárová.

Účelom Ligy za ľudské práva je presadzovanie implementácie medzinárodných listín ľudských práv.

Poslaním o.z. Liga za ľudské práva je poskytovať právne poradenstvo cudzincom a žiadateľom o azyl na území Slovenskej republiky a zabezpečiť dodržiavanie ich ľudských práv v zmysle článku 1 Deklarácie OSN o ochrane a podpore ľudských práv, Všeobecnej deklarácie ľudských práv, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, Listiny základných práv a slobôd a ďalších medzinárodných, európskych a vnútroštátnych ľudsko-právnych dokumentov.

Liga za ľudské práva poskytuje tieto služby:

- právne poradenstvo v oblasti azylovej procedúry
- právne zastupovanie pred súdmi
- právna pomoc pri preskúvaní rozhodnutí súdmi
- iná právna pomoc súvisiaca s azylovým konaním
- informovanie o azylovej procedúre na webstránke www.utecenci.sk
- vyhľadávanie a štúdium informácií o krajine pôvodu
- terénna a výskumná práca
- pripomienkovanie legislatívnych návrhov
- výučba a supervízia študentov v oblasti azylového práva

Ľudia

Správna rada

Mgr. Mária Rožárová – predsedníčka správnej rady
Mgr. Martin Škamla – podpredseda správnej rady
JUDr. Bohumír Bláha – člen správnej rady od 10/2006
Mgr. Zuzana Številová – člen správnej rady od 08/2006

Predseda/predsedníčka združenia

Ing. Lucia Demeterová – od 10/2006

Pracovníci

Katarína Fajnorová – COI researcher od 07/2007
Helena Tužinská – terénna výskumníčka od 01/2007
Samíra Ibrahimová – asistentka projektu od 04/2007 do 11/2007
Peter Kuzma – právnik od 07/2007

Externí spolupracovníci

Bohumír Bláha – právnik, advokát
Martin Škamla – právnik, advokát
Miroslava Šnirerová – právnička, advokátska koncipientka
Linda Göpfertová – projektová asistentka do 03/2007
Miroslava Volanská – právnička, advokátska koncipientka
Zuzana Številová – právnička, advokátska koncipientka
Viliam Porázik – právnik, advokát

Rok 2007

Rok 2007 znamenal obdobie realizácie projektu financovaného Európskym fondom pre utečencov a obdobie kedy sa organizácia stabilne etablovala na poli mimovládnych organizácií v oblasti poskytovania bezplatného právneho poradenstva žiadateľom o azyl a azylantom na území SR. Vďaka realizácii projektu AMAS financovaného UNHCR sme zriadili pobočku v Košiciach a rozširujeme svoje aktivity na územie celého Slovenska.

Do platnosti prišla dlho očakávaná novela Zákona o azyle. Bol vytvorený štatútu doplnkovej ochrany. Na základe uvedeného štatútu získava osoba prechodný pobyt na území Slovenskej republiky po dobu jedného roka s možnosťou jeho predĺženia ak dôvody udelenia doplnkovej ochrany naďalej trvajú.

Uvedená novela i ostatné novelizované zákony znamenali výzvu a vysoké nároky na členov realizačného tímu, s ktorou sa však popasovali statočne a zo 14 udelených azylov v roku 2007 bolo 7 udelených klientom Ligy za ľudské práva a z celkového počtu 82 udelených doplnkových ochrán bolo našim klientom udelených 30.

Aktivity v roku 2007

1. *Právna pomoc v azylovom konaní na území Slovenskej republiky a Azylová klinika* – partner MV SR (ERF, ŠR SR), UNHCR
2. *AMAS* – partner UNHCR
3. *COI network III.* – partner ACCORD

Projekty

V roku 2007, od januára do novembra, Liga za ľudské práva implementovala projekt **Právna pomoc v azylovom konaní na území Slovenskej republiky a Azylová klinika**. Bol financovaný zo zdrojov Európskeho fondu pre utečencov a Štátneho rozpočtu SR so spoluúčasťou UNHCR na Slovensku.

Liga za ľudské práva sa stala priamym poskytovateľom právneho poradenstva a právnej pomoci žiadateľom o azyl, osobám s udelenou doplnkovou ochranou a azylantom na území SR v azylovom konaní i po jeho ukončení. Zameriavala sa aj na zlepšovanie právneho povedomia žiadateľov a informovanie o ich právach a povinnostiach v azylovom konaní, najmä formou distribúcie cca 3600 ks informačných materiálov cieľovej skupine a prevádzkovaním webstránky www.utecenci.sk. Taktiež bolo vykonávané právne zastupovanie žiadateľov o azyl počas cca 100 pojednávaní.

V súvislosti s uvedením do praxe štatútu doplnkovej ochrany bolo nutné riešiť počiatočné problémy súvisiace so zavedením tohoto štatútu do praxe, najmä vo vzťahu k štátnym orgánom, ale taktiež bolo nutné poradenstvo rozšíriť aj o oblasť pracovnoprávných vzťahov, keďže osoba s udelenou doplnkovou ochranou získava na území SR možnosť pracovať.

Raz za týždeň sa vykonávali návštevy PT Gabčíkovo, PT Rohovce a AZ Liptovské Vlasy, kde bola poskytnutá právna pomoc všetkým osobám cieľovej skupiny, ktoré o takúto formu pomoci požiadali. AZ Liptovské Vlasy boli ku koncu realizačného obdobia uzavreté. Ostatné azylové zariadenia a ÚPZ Medvedov sa navštevovali raz za 2 týždne. Celkovo sa vykonalo 148 návštev azylových zariadení.

Počas obdobia realizácie od januára 2007 do konca novembra 2007, bola poskytnutá právna asistencia cca 750 klientom, často opakovane. Bolo novo zaregistrovaných 334 klientov a napísaných 326 rôznych druhov odvolaní.

Od decembra 2007 pokračujeme s implementáciou projektu **Právna pomoc v azylovom konaní na území Slovenskej republiky a Azylová klinika II.**, ktorý je pokračovaním vyššie uvedeného projektu a jeho realizácia bude pokračovať do konca roka 2008. Oproti roku 2007 prišlo k určitým obmedzeniam rozsahu aktivít financovaných z uvedených zdrojov. Obsah činnosti však naďalej zostal nezmenený.

V decembri 2007 sa pokračovalo v návštevách azylových zariadení. Okrem poskytovania právnej pomoci a ostatných aktivít vyplývajúcich z realizácie projektu sa členovia Ligy za ľudské práva zapojili do rozdávania vianočných balíčkov všetkým žiadateľom o azyl, ktorí sa nachádzali v PT Gabčíkovo. Darčeky boli venované jednou z rodín, ktoré si uvedomujú, že nie je ľahké nachádzať sa v postavení žiadateľa o azyl.

Popri uvedených projektoch bol implementovaný projekt **AMAS** v spolupráci s UNHCR. Cieľom projektu bolo monitorovanie prístupu k azylovej procedúre na letisku M.R. Štefánika v Bratislave a na východoslovenskej hranici, prítomnosť pri vyhlásení žiadosti o azyl prijatým Oddelením hraničnej a cudzineckej polície a zabezpečovanie prístupu k azylovému konaniu, monitorovanie podmienok prebiehajúceho azylového konania prítomnosťou pri podávaní vyhlásenia na Oddelení cudzineckej a hraničnej polície, pohovoroch s Migračným úradom a iných úkonoch týkajúcich sa právneho postavenia žiadateľov o azyl v rámci azylového konania.

Realizácia projektu bola naplánovaná od začiatku roka 2007. Liga za ľudské práva bola úspešným príjemcom grantu a chcela nadviazať spoluprácu s predchádzajúcim implementátorom projektu a realizovať ho v spolupráci s ním. Keďže naša ponuka na spoluprácu nebola prijatá, vytvorili sme pobočku na východe Slovenska a nadviazali sme spoluprácu s advokátom a zamestnali právnika.

5.9.2007 bolo podpísané **Memorandum o porozumení, vzájomnej spolupráci a koordinácii zameranej na podporu prístupu žiadateľov o azyl na štátne územie Slovenskej republiky a k azylovému procesu.** Ide o tripartitnú dohodu, ktorej zmluvnými stranami sú Úrad hraničnej a cudzineckej polície, UNHCR a Liga za ľudské práva. Na základe uvedeného memoranda začali právnici s implementáciou projektu a návštevami Oddelení hraničnej kontroly na východoslovenskej hranici a Medzinárodného letiska M.R. Štefánika v Bratislave. Po počiatkových problémoch sa spolupráca rozvinula a bude pokračovať aj v roku 2008.

V roku 2007 naďalej prebiehala implementácia projektu **COI Network III.** v spolupráci s Rakúskym Červeným krížom konkrétne so sekciou ACCORD. Cieľom projektu bolo posilniť praktickú spoluprácu medzi organizáciami, ktoré sa zaoberajú výskumom a používaním informácií o krajinách pôvodu (COI) žiadateľov o azyl v rámci azylového konania. Hlavnou ambíciou projektu bolo prostredníctvom zlepšenia využívania COI prispieť k efektívnemu azylovému konaniu v Európe.

Súčasťou projektu bolo vytrénovanie výskumníka COI za trénera COI, čím sa Liga za ľudské práva stala jedinou organizáciou na Slovensku, ktorá disponuje trénerom v oblasti vyhľadávania informácií o krajinách pôvodu.

Partneri

V hodnotenom roku sme spolupracovali s viacerými partnermi zo Slovenska i zo zahraničia. Medzi najvýznamnejších domácich partnerov v oblasti financovania našich aktivít patrili Úrad Vysokého Komisára OSN pre utečencov UNHCR na Slovensku a Ministerstvo vnútra SR ako správca finančných prostriedkov poskytovaných z Európskeho fondu pre utečencov a zdrojov Štátneho rozpočtu SR. Medzi najvýznamnejších zahraničných partnerov v tejto oblasti patrili Rakúsky Červený kríž sekcia ACCORD.

Nadalej sme udržiavali korektnú a profesionálnu spoluprácu s partnermi a to najmä s Migračným úradom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, krajskými súdmi, Najvyšším súdom a Úradom hraničnej a cudzineckej polície. Medzi mimovládne organizácie, s ktorými sme spolupracovali patrí Slovenská humanitná rada a Medzinárodná organizácia pre migráciu IOM. Taktiež boli našimi partnermi pracovníci azylových zariadení v Gabčíkove, Rohovciach, Liptovských Vlachoch a Útvare policajného zaistenia v Medvedove. Medzi nových spolupracovníkov môžeme zaradiť aj príslušníkov Hraničnej a cudzineckej polície nachádzajúcich sa na Medzinárodnom letisku M.R. Štefánika a Oddeleniach hraničnej kontroly v Ubli, Veľkých Slemenciach, Vyšnom Nemeckom, Podhorodi, Petrovciach, Maťovských Vojkovciach, Ulíči, Čiernej nad Tisou a v Zboji.

Spolupráca so všetkými partnermi v roku 2007 bola na profesionálne vysokej úrovni a prispela k posilneniu dodržiavania základných ľudských práv cudzincov, žiadateľov o azyl a azylantov na území Slovenskej republiky. V tejto oblasti je aj naďalej veľa rezerv, no Liga za ľudské práva prispieva svojimi aktivitami k zlepšovaniu postavenia tejto ohrozenej skupiny ľudí na Slovensku.

Výsledky

V roku 2007 bolo na Slovensku zaevidovaných 2643 žiadateľov o azyl najčastejšie z Pakistanu, Indie, Ruskej federácie, Moldavska, Gruzínska, Iraku a Bangladéša. Bolo udelených 14 azylov žiadateľom z Ukrajiny, bez štátnej príslušnosti, Iránu, Kuby, Demokratickej republiky Kongo, Palestíny, Pobrežia Slonoviny, Sudánu a Sýrie. V 2643 prípadoch bolo začaté konanie, v 458 prípadoch bola žiadosť zamietnutá, ako zjavne neopodstatnená, v 73 prípadoch bola žiadosť zamietnutá, ako neprípustná, v 4 prípadoch bolo rozhodnutie zrušené a v 1693 prípadoch bolo konanie zastavené. Počas roka 2007 bola poskytnutá forma doplnkovej ochrany 82 žiadateľom a v 646 prípadoch doplnková ochrana poskytnutá nebola.

Právnici Ligy za ľudské práva počas hodnoteného obdobia zaevidovali 334 nových žiadateľov o azyl. Pokračovali však v riešení prípadov z predchádzajúcich rokov a celkovo poskytli právne poradenstvo 738 žiadateľom o azyl.

Vykonal celkovo 148 návštev azylových zariadení, konkrétne 54 návštev Pobytového tábora v Gabčíkove, 42 PT Rohovce, 15 AZ Liptovské Vlaky a 37 ÚPZ Medvedov.

Právnici Ligy za ľudské práva vykonali 3 monitorovacie návštevy Medzinárodného letiska Milana Rastislava Štefánika v Bratislave a 19 monitorovacích návštev Oddelení Hraničnej kontroly na východoslovenskej hranici. Zúčastnili sa na monitorovaní 20 podaní vyhlásení o azyl.

Bolo podaných 265 opravných prostriedkov proti rozhodnutiu Migračného úradu, 20 odvolaní na Najvyšší súd, 24 odvolaní proti zaisteniu a 17 proti vyhosteniu.

Z celkového počtu 14 udelených azylov bolo 7 udelených klientom Ligy za ľudské práva. Okrem toho bolo z 82 udelených doplnkových ochrán 30 udelených klientom Ligy za ľudské práva.

Okrem právneho poradenstva v oblasti azylovej procedúry poskytovali právnici poradenstvo aj v iných oblastiach, a to najmä ohľadom iných foriem pobytov, možnosti návratu do krajiny pôvodu, foriem zlúčenia rodiny, pracovnoprávných vzťahov a podobne. Zúčastnili sa tiež sledovania životných podmienok v azylových zariadeniach a útvaroch policajného zaistenia v rámci monitoringu AGADM realizovaného UNHCR a svojimi poznatkami prispeli k záverečnej hodnotiacej správe vypracovanej UNHCR.

Ďalšou činnosťou, ktorou sa právnici Ligy za ľudské práva zaoberali je právna supervízia študentov Azylovej kliniky Právnickej fakulty Trnavskej univerzity. V roku 2007 absolvovalo predmet Azylová klinika celkovo 17 študentov, 6 dokončilo Azylovú kliniku v letnom semestri a 11 študentov absolvovalo úvodný, zimný semester. 5 z nich následne absolvovalo v Lige za ľudské práva letnú prax.

Právnici sa zaoberali aj pripomienkovaním návrhov noviel zákonov a spolupracovali pri príprave novej legislatívy a rôznych hodnotiacich správ nielen doma, ale aj v zahraničí.

V uvedenom roku sme pokračovali s vyhľadávaním informácií o krajinách pôvodu a vytvorili sme špeciálnu databázu so zisteniami v tejto oblasti. Okrem toho výskumníčka COI absolvovala medzinárodné školenie a získala postavenie COI tréner.

Finančná správa 2007

Súvaha v tis Sk	
Aktíva	Stav k 31.12.2007 v tis Sk
Obežný majetok	622
Krátkodobé pohľadávky	-14
Finančný majetok	1 701
Prechodné účty aktív	-1 065
Pasíva	Stav k 31.12.2007 v tis Sk
Krátkodobé záväzky	622
Výnosy	v tis Sk
Dotácie	7 026
Tržby z predaja služieb	84
Výnosy z prenájmu majetku	53
Prijaté príspevky od iných organizácií	38
Náklady	v tis Sk
Spotreba materiálu	331
Opravy a udržiavanie	32
Cestovné	33
Ostatné služby	5 060
Mzdové náklady	1 351
Výsledovka za rok 2006	v Sk
Výsledok hospodárenia po zdanení	0

Projekt **Právna pomoc v azylovom konaní na území Slovenskej republiky a Azylová klinika** bol rozpočtovaný na 6 300 000 Sk a čerpanie rozpočtu bolo takmer 5 773 000 Sk.

Projekt **AMAS** bol rozpočtovaný na 1 480 000 Sk a čerpanie bolo takmer 1 277 000 Sk.

Projekt **COI network III.** Bol financovaný zo zdrojov Rakúskeho červeného kríža sekcie ACCORD so spoluúčasťou Ligy za ľudské práva vo výške 500 Eur.

V roku 2007 bolo občianske združenie Liga za ľudské práva registrované ako **prijemca 2% z daní** a podarilo sa jej získať prostriedky v celkovej výške 15293 Sk z daní za rok 2006, ktoré boli použité v súlade s podmienkami stanovenými pre ich zúčtovanie.

Liga za ľudské práva sa aj v nasledujúcom roku plánuje uchádzať o 2% z daní na podporu aktivít v nasledujúcom období.

Kontakty

Informácie o našich aktivitách nájdete na internetovej stránke **www.hrl.sk**

Informácie o azylovej procedúre nájdete na internetovej stránke **www.utecenci.sk**

Budeme radi keď nás budete osobne kontaktovať v kancelárii Ligy za ľudské práva v **Bratislave**:

Hurbanovo nám 5
811 03 Bratislava

Na telefónnych číslach:

+ 421 (0)2 544 35 437
+ 421 (0)918 682 457
+ 421 (0)918 857 715

Faxom na:

+ 421 (0)2 544 35 437

e-mailom na:

info@hrl.sk

Alebo na pobočkách v Žiline a Košiciach:

Makovického 15
010 01 Žilina
+ 421 (0)41 56 24 502

Hlavná ul. 68
040 01 Košice
+421 (0)918 366 968

Tešíme sa na Vás každý deň od 10:00 do 15:00